783/07

Den 19. november 2007 blev i sag nr. 71.195:

xxxx xxxxxxxx
xxxxx xxxxxxxxx xxx xxx xxx
xxxx xxxxx

mod

Gouda Rejseforsikring
Sejrøgade 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har tegnet afbestillingsforsikring i Europæiske Rejseforsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en afbestilt rejse.

Selskabet har afvist at yde dækning under henvisning til, at rejsen ikke blev afbestilt på grund af forværring i klagerens tilstand, subsidiært at forværringen ikke var af en sådan karakter, at den udgør en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed. Yderligere gør selskabet gældende, at afbestillingen af rejsen skyldes en udvikling i en kritisk/eksisterende sygdom, som klager med rimelighed kunne forvente på tidspunktet for tegningen af forsikringen.

Det fremgår af sagen, at klageren den 15/9 2005 købte en rejse til Afrika med afrejse den 1/12 2005. Samtidig hermed tegnede han afbestilling i indklagede selskab.
Rejsen blev afbestilt den 30/11 2005. Vedlagt skadeanmeldelsen af var lægeerklæring udfyldt af klageren og underskrevet af læge P.E.N. Af lægeerklæringen fremgår, at sygdommen, der var årsag til afbestillingen, var kronisk panchreatit (kronisk bugspytkirtelbetændelse), og under bemærkninger er noteret: "sygdommen var i ro og stabil ved rejsens bestilling". Endvidere fremgår af erklæringen:

"**5. Har patienten tidligere lidt af samme sygdom?** ☒ Ja ☐ Nej

Hvis ja: hvornår? Dato/måned/år: __/__/__ *Ja men der har været ro flere år.*
Hvis det drejer sig om en kronisk lidelse:
Er der indtrådt en akut uventet forværring, som medførte lægeordineret sengeleje? ☒ Ja ☐ Nej
Hvornår indtrådte denne forværring? 24/11/05"

Til brug for sagens behandling anmodede selskabet lægen om at få fremsendt kopi af klagerens journal. Lægen anførte i skrivelse af 29/3 2006 til selskabet, at patienten havde skiftet læge.

Selskabet henvendte sig herefter til klagerens nye læge, som i skrivelse af 12/7 2006 til selskabet har anført:

"**Lægeerklæring**
E.S. er kendt af undertegnede, og han har været tilmeldt praksis siden februar 2006. Patienten har kronisk pancreatit og diabetes for hvilket han behandles for med Pancrease og Insulin. Han har tidl. haft et stort alkoholforbrug men ikke aktuelt. Tilstanden er velbehandlet, og han er uden smerter. Jeg kan af patientens journal se, at han i oktober 2005 blev indlagt med pludselig akut opblussen i paricreatitten ...
Patienten har desuden haft en lille episode med opblussen i smerterne i juni 2006, som dog hurtigt gik i ro."

Af journalen fremgår:

"27.11.2005
SVAR VAGTLÆGERNE I AA. AMT

28.11.2005
kom kl. 1430
imv nobligan

28.11.2005
til LAB
antabus
Medicin CT
om africa
on tabdlæ . fjernet tand i går ved vagttandlæge - PC behandling

25/11 Fj tand ved vanlig tandlæge
Ny aftale kontrol?
petidin - forventes at komme igen 4 timer

29.11.2005
inj petidin
inj nobligan
LÆ rejsesyg Pancreatit

30. 11.2005

Inj Petidin
do + nokligan
Aftalt tid tandlæ fre pga forværring i tand.
...
08.11.2005
SVAR Å. SYGEHUS KIR. GASTROENTEROLOGISK AMB. L
** AMBULANTEPIKRISE **
Aktionsdiagnose:
A DK860 Pancreatitis chronica.alcoholica
+ AZAC1 lands- og landsdelspatient
Diagnoser / Operationer:
B DE119 Sukkersyge, ikke insulinkrævende uden komplikationer.
...
Jeg fortæller pt., at CT-skanningen ikke viste andet, end hvad man kunne forvente, nemlig følger efter en kronisk pancreatitis. Det er han meget lettet over, idet han har været bange for at have cancer, og det fortæller jeg ham, at det har han i hvert fald ikke. Hans tilstand er i øjeblikket særdeles god.
...
Pt. er særdeles tilfreds med sin tilstand, han får yderligere pension både førtidspension og pension fra lægernes [lærernes] pensionskasse, det giver ham i alt 12.500,- netto efter skat om mdr., hvorpå han klarer sig godt.
Afsluttes
...
10.11.2005
SVAR O. SYGEHUS KIRURGISK DAGKLINIK
** AMBULANTEPIKRISE **
...
Pt. som under indlæggelse har haft blødning på toiletpapiret. Ophørt efter at han har udvist forsigtighed i forbindelse med stikpiller, som hele tiden været pts. mistanke. Føler sig i øvrigt ikke syg. Der gøres med glat føring af skopet. Man kommer næsten op til fleksuren, her mødes man af rigelig afføring. Overalt er der fuldstændig normale forhold sv.t slimhinden. Ved loopning antydningsvist hæmoride. Sv.t selve analåbningen er der visuelt og palpatorisk ingen forandring bortset fra lidt snævre forhold, som skyldes, at pt. spænder, det kan være medvirkende til, at han selv laver rifter i forbindelse med, at han tager sin stikpille. In-.gen grund til yderligere
...
27.11.2005
SVAR VAGTLEGERNE I AA. AMT
** LÆGEVAGTSEPIKRISE **
Første kontakt: 27.11.2005 kl. 08.56
EPIKRISE:
tandbetændelse / smerter ! henv tandlæge vagten har Ipren (1800 mg/døgn) + Panodil."

Selskabet rettede på ny henvendelse til klagerens forhenværende læge og anmodede ham om at besvare nogle spørgsmål, men lægen anførte i skrivelse af 21/6 2007, at han ikke havde mulighed for at hjælpe med yderligere oplysninger.

Klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist at yde dækning, og har i skrivelse 16/5 2007 indbragt sagen for nævnet og i bilag vedlagt klageskrivelsen anført:

> "Da jeg den 15.09.2005 bestilte denne rejse til Kenya hos S. Travel, ..., gjorde jeg opmærksom på min kroniske sygdom. Han sagde, at det 'havde S. Travel og Gouda ingen problemer med så lang tid, sygdommen ikke generede mig på bestillings- og betalingstidspunktet'. Jeg er god til at huske, og jeg ved, at jeg citerer korrekt. Set i bakspejlet kan jeg sagtens se, at han virkede, som om han var repræsentant for Gouda Rejseforsikring. Men ærlig talt; hvornår kan man have livrem og seler nok på?
>
> Det problem, der er med min sygdom er, at smerterne, som kom i bølger, kræver stærkt smertestillende medicin og sengeleje, indtil det er overstået, hvorefter ingen kan sige, om problemet nogensinde kommer igen. Jeg kan tilføje, at jeg har haft fuldtidsbeskæftigelse som folkeskolelærer i mange år med denne sygdom, og alligevel har jeg altid været en af de lærere, der havde mindst fravær.
>
> Denne situation kom jeg så i den 24.11.2005.
>
> På lægeerklæringen, som jeg har medsendt, og som er min egen, som jeg skrev den 28.11.2005, mens jeg var hos min læge, er der et spring på 4 dage, fra jeg blev syg, og til jeg var hos min læge. Det skyldes, at han havde ferie eller var på kursus i den uge, hvor jeg blev syg.
> ...
> Jeg er med et pænt sprog blevet snydt groft verbalt af B.S. hos S. Travel med hensyn til garantier givet af ham den 15.09.2005. Garantier, som jeg nu godt ved, at han ikke kan give, da rejsebureau og forsikringsselskab er to adskilte firmaer, der har en samarbejdsaftale."

Selskabet har i svarskrivelse af 28/6 2007 anført:

> "Indledningsvis skal vi kommentere klagers oplysninger om samtalen med vores agent ved tegning af forsikringen. Vores agent husker samtalen og oplyser: 'Jeg fik oplyst af E.S., at han havde sukkersyge som var i ro - og som ikke havde voldt nogen problemer i meget lang tid. Der blev ikke til mig oplyst, om der var eller havde været tale om andre sygdomme end sukkersygen'. De oplysninger, som klager citerer vores agent for, er med andre ord givet på et forkert grundlag. Hvis klagers oplysninger havde været korrekte, havde vores agents svar også været korrekt.
>
> Vi mener således ikke, at vores agent har begået nogen fejl eller har misinformeret klager i forbindelse med tegning af forsikringen.
>
> Vi har indhentet følgende udtalelse fra vores læge:
>
> *Sygehistorie:*
> *Køber rejse 15. sep. 2005*
> *Afrejse 01.12.05*
> *Afbestiller 30.11.05*
>
> *Pt. lider af kronisk bugspytkirtel betændelse. Er i behandling med antabus og får morfica.*

Har nu skiftet læge, da tidl. læge ikke ønskede at have ham i sin praksis p.g.a. morficamisbrug.
Pt. angiver, at der er en forværring i tilstanden, og egen læge skriver, at denne forværring er optrådt den 24.11.05 og pt. ses af egen læge den 28.11.05, hvor han har været hos tandlæge dagen i forvejen og fået fjernet en tand. Sættes i behandling med penicillin og får sædvanlige dosis petidin (morfica).
Den efterfølgende tid hos egen læge til snak og flere injektioner med smertestillende medicin.

Konklusion:
Der er intet i journaloplysningerne som antyder en forværring af pt.s tilstand. Der bliver heller ikke ændret i behandlingen, og der er ikke tale om indlæggelse eller andre undersøgelser.
Heller ikke oplysninger fra tidligere og senere indlæggelser antyder nogen ændring i pt.s tilstand. Pt. s tilstand har i hele forløbet - fra han købte rejsen til det sidste foreliggende notat fra Neurolog 25.01.06 - været stationær.
Der er ikke tale om nogen akut forværring i forbindelse med tidspunktet for hans afbestilling.

Vi er klar over, at den lægeerklæring som Læge P.E.N. har underskrevet d. 22.12.2005 ... henviser til en akut forværring pr. 24.11.2005. Det er vores opfattelse, at denne lægeerklæring savner enhver form for støtte i journalmaterialet ..., og vi mener, at lægeerklæringen fra P.E.N. må være udtryk for en fejl, eller for at lægen mod bedre vidende har valgt at efterkomme sin patients ønsker om at udfylde og skrive under på lægeerklæringen.
I denne forbindelse finder vi det bemærkelsesværdigt, at den lægeerklæring, som Læge P.E.N. har underskrevet d. 22.12.2005 er en tro kopi af den erklæring, som klager efter eget udsagn selv har udfærdiget i forbindelse med afbestillingen.

Vi mener ikke, hvilket også fremgår af vores korrespondance med klager ..., at det er dokumenteret, at der er indtruffet en forværring i klagers tilstand. Vi lægger vægt på journalmaterialet, klagers sygehistorie og det forhold, at erklæringen fra Læge P.E.N. åbenbart er udfærdiget eller i hvert fald formuleret af klager selv.

Hvis Ankenævnet skulle finde det dokumenteret, at der er indtruffet en forværring, er det vores opfattelse, at det ikke er dokumenteret, at den pågældende forværring er så alvorlig, at den forhindrede klager i at påbegynde den planlagte rejse - og derfor opfylder den ikke betingelsernes punkt 2.1., jf. ovenfor. I denne sammenhæng lægger vi vægt på, at klagers medicinering ikke blev ændret, samt at klagers planlagte tur til Afrika iht. journalnotatet blev diskuteret med lægen d. 28.11.2005, uden at egen læge i journalen giver udtryk for nogen forbehold i den anledning. Vi mener, det ville være naturligt at skrive i journalen, hvis egen læge fandt det uforsvarligt eller på andre måder kontraindiceret for klager at gennemføre en rejse 3 dage efter samtalen.
Det er altså vores opfattelse, at selv hvis det kan lægges til grund, at der er indtruffet en forværring i klagers tilstand d. 24.11.2005, så er det ikke en alvorlig forværring og under ingen omstændigheder en forværring, der forhindrer klager i at påbegynde den planlagte rejse d. 01.12.2005.

Hvis Ankenævnet alligevel skulle komme til den konklusion, at der er tale om en akut, alvorlig, forværring, der opfylder forsikringsbetingelsernes punkt 2.1., så er det vores helt klare opfattelse, at afbestillingen er undtaget dækning i medfør af betingelsernes punkt 3.4. Det er ubestridt, at klager i forvejen led af kronisk pancreatitis, klager er hyppig bruger af sin egen læge, og klager oplyser selv, at smerterne er tilbagevendende, idet de efter klagers egen

beskrivelse 'kom i bølger'. På den baggrund mener vi ikke, der kan være tvivl om, at klager vidste, at udviklingen i hans kroniske sygdom kunne medføre at han ikke kunne gennemføre rejsen; nemlig i det tilfælde at hans tilbagevendende smerter opstod umiddelbart inden afrejse.

Konklusion:
Vi gør primært gældende, at der ikke er indtruffet en forsikringsbegivenhed, idet det ikke er dokumenteret, at der er indtrådt en forværring i klagers tilstand op til den planlagte rejse.

Sekundært gør vi gældende, at hvis det kan lægges til grund, at der er indtrådt en forværring, så er det ikke dokumenteret, at forværringen er af en sådan karakter, at den udgør en dækningsberettiget forsikringsbegivenhed.

Endelig gør vi gældende, at hvis Ankenævnet skulle komme til den konklusion, at der var tale om en forværring og at denne forværring levede op til forsikringsbetingelserne, så er afbestillingen undtaget forsikringsdækning i medfør af forsikringsbetingelsernes punkt 2.1., fordi afbestillingen skyldtes en udvikling i en kronisk/eksisterende sygdom, som klager med rimelighed kunne forvente på tidspunktet for tegning af forsikringen.

Vi fastholder vores afgørelse, idet vi ikke mener, at klagers afbestilling er omfattet af hans forsikring hos os."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**2.0 Forsikringens omfang**
2.1 Forsikringen dækker, når forsikrede, forsikredes medrejsende familie eller rejseledsager ikke kan påbegynde den planlagte rejse pga. død eller alvorlig akut opstået sygdom/tilskadekomst opstået efter forsikringens tegning, som kræver hospitalsindlæggelse, lægeordineret sengeleje eller det, der kan sidestilles hermed, ...
...
3.0 Forsikringens undtagelser
3.1 Forsikringen dækker ikke, såfremt:
...
3.4 - sygdommen, der er årsag til afbestillingen, var til stede ved tegning af forsikringen, og at forsikrede med rimelighed kunne forvente, at sygdomstilstandens udvikling ville kunne føre til afbestilling af rejsen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen må nævnet være enigt med selskabet i, at klageren ikke har godtgjort, at der er indtrådt en sådan forværring af hans kroniske sygdom, at der foreligger en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed.

Allerede som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand